

kommunen@alvesta.se

2018-06-20

Jakob Sträng

Dnr 400-2018:1476

Beslut

efter tematiska kvalitetsgranskning av hem- och
konsumentkunskap vid Vislandaskolan i Alvesta kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av ämnet hem- och konsumentkunskap. Syftet är att granska om elever i grundskolans årskurs 7–9 får en undervisning i ämnet av god kvalitet. För att bedöma det granskas såväl undervisningens innehåll som undervisningens allmändidaktiska kvaliteter.

Granskningens syfte besvaras genom följande frågeställningar.

1. I vilken utsträckning innehåller undervisningen i hem- och konsumentkunskap de tre kunskapsområden som kursplanen anger?
2. I vilken utsträckning genomförs undervisning i hem- och konsumentkunskap med allmändidaktiska kvaliteter?

Granskningen genomförs i 23 skolor. I urvalet ingår såväl kommunala som fristående skolor belägna i större och mindre kommuner. Vislandaskolan med Alvesta kommun som huvudman ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Vislandaskolan den 28 och den 30 maj 2018. Besöket genomfördes av utredare Daniel Nilsson och Ingela Åkerman Jansson. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört observationer av undervisningen samt intervjuer med elever, lärare och skolläda.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna.

Sammanfattningsvis har Skolinspektionens granskning inte visat annat än att samtliga områden som Skolinspektionen bedömt fungerar väl. Därmed avslutas kvalitetsgranskningen.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Fakta om Vislandaskolan

Vislandaskolan är en kommunal grundskola med elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan har cirka 470 elever varav 225 elever går i årskurserna 7–9. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor ansvarar en lärare för undervisningen i hem- och konsumentkunskap för årskurserna 7–9. Läraren är legitimerad och behörig att undervisa i ämnet och aktuella årskurser. Sammanlagt är 102 timmar avsatt för undervisning i ämnet, varav 70 timmar till årskurserna 8–9. Eleverna har 120 minuters undervisning varannan vecka under hela läsåret under dess årskurser.

Betygsstatistiken visar att resultaten i hem- och konsumentkunskap varierar över tid. De senaste fem läsåren har andelen elever som har betygen E–A varierat mellan 91 och 98 procent. Andelen flickor respektive pojkar som erhåller betygen E–A varierar också. Andelen flickor som erhållit betyget A–E varierat mellan 93 och 100 procent. Andelen pojkar som erhållit betyget E–A har varierat mellan 84 och 100 procent.

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen planeras och bedrivs utifrån kursplanen

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i HKK vid Vislandaskolan planeras och genomförs så att de kunskapsområden som anges i kursplanen omfattas av undervisningen men i varierande grad. Den planering Skolinspektionen tagit del av visar tydligt att undervisningen utgår ifrån det centrala innehållet och att eleverna ges goda förutsättningar att utveckla de ämnesspecifika förmågorna för hem och konsumentkunskap. Det framkommer av granskningen att innehållspunkterna *Olika mattraditioner, deras ursprung och betydelse* samt *Arbetsfördelningen i hemmet, ur ett jämställdhetsperspektiv* finns med i planering och undervisning men i mindre omfattning än andra innehållspunkter. Utredningen visar att trots att lektionstid ägnats åt innehållspunkten *arbetsfördelningen i hemmet ur ett jämställdhetsperspektiv* så förknippar inte eleverna innehållspunkten med undervisningen i ämnet. Skolinspektionen bedömer därför att arbetsformer och metoder kring detta bör ses över för att säkerställa att eleverna i tillräcklig utsträckning ges möjlighet att reflektera över dessa frågor.

Undervisningen bedrivs med allmändidaktiska kvaliteter

Skolinspektionen bedömer att undervisningen bedrivs med mycket goda allmändidaktiska kvaliteter. Läraren bemöter eleverna med stor respekt och lyckas genom sitt tydliga förhållningssätt uppmuntra eleverna att våga. Läraren har tydliga förväntningar på eleverna vilket visar sig kring såväl innehållsliga delar i ämnet som för hur alla ska vara gentemot varandra för att bidra till att skapa en trygg lärandemiljö i klassrummet.

Undervisningen kopplas till tidigare genomförda övningar och arbetsområden samt elevernas erfarenhet och tidigare lärande. Genom detta kan läraren anpassa svårighetsgrad och arbetsformer till såväl individ som grupp, vilket bidrar till att undervisningen blir utmanande för eleverna utifrån deras tidigare erfarenheter och förutsättningar. Granskningen visar också att undervisningen varierar och att läraren skapar en god balans mellan teoretiska genomgångar och praktiskt arbete. Eleverna får också möta olika arbetsformer och prova på att arbeta i olika konstellationer.

Sammantaget kan konstateras att de mycket goda allmändidaktiska kvaliteterna i undervisningen skapas genom en tydlig planering, höga förväntningar på eleverna samt ett tydligt ledarskap i klassrummet. Det är på ett föredömligt sätt läraren styr och organiserar lektionerna och därigenom säkerställer att lektionstiden används effektivt och ändamålsenligt.

Läraren arbetar aktivt för att få eleverna att dra egna slutsatser och reflektera över process och lärande. Vid individuella uppgifter och prov ges eleverna respons utifrån matriser med kunskapskraven för ämnet. Läraren gör kopplingar till kursplanen i början av läsåret. Det framgår dock av granskningen att läraren inte på samma sätt tydliggör kopplingen till kursplanen i det praktiska arbetet för eleverna. Undervisningens förankring i kursplanen kan ytterligare tydliggöras i undervisningen. Detta för att skapa förutsättningar för eleverna

att bli mer medvetna om sin kunskapsnivå och de krav som ställs på dem i förhållande till kursplanens krav.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Sundkvist

Maria Sundkvist
Avdelningschef
Signerat av: Maria Sundkvist

X Daniel Nilsson

Daniel Nilsson
Utredare/Fördedragande
Signerat av: Daniel Nilsson

Se Bilaga 1 Författningsstöd

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/hem--och-konsumentkunskap/>